

Leder uten lekkasje

Kåre Reiten, leder av Legeforeningens valgkomité, holder kortene tett til brystet. Når vi prøver å lokke frem navn på foreslåtte presidentkandidater eller sentralstyremedlemmer, lukker han munnen med sju segl og lar bare latteren boble over leppene.

Det var vel i grunnen å håpe på for mye at valgkomiteens leder skulle være sprekkeferdig av lyst til å røpe hvilke navn komiteen har på blokken.

I snart to år har Kåre Reiten og hans komitémedlemmer Bente Kristin Johansen og Ivar Halvorsen, tatt imot innspill og selv vært på årvåkent utkikk etter kandidater til Legeforeningens politiske ledelse de nærmeste årene. Valgkomiteen skal overfor landsstyret legge frem forslag til president, visepresident, sju sentralstyremedlemmer og tre vararepresentanter. 12, om ikke akkurat edsvorne, kvinner og menn, som skal tjene Legeforeningen på best mulig måte.

Kandidatene er ikke på plass ennå. Tre uker før landsstyremøtet vil valgkomiteen sende ut en oppsummering over hvem som er foreslått og av hvem.

– Dette gir en indikator på hvem som er kandidater, sier Reiten. Valgkomiteens «dream team» vil han ikke røpe noe om.

– Vårt forslag får ingen vite før ved 17-tiden torsdag 18. oktober.

En aktiv valgkomité

Kåre Reiten er langt fra et ubeskrevet blad i fagforeningsammenheng. Han har ledet Rogaland legeförening og Alment praktiserende lægers forening. Han har vært delegat til landsstyret og sentralstyremedlem, og han var kandidat til vervet som visepresident i 1999. Han trakk sitt kandidatur da Grethe Aasved ikke ble president, fordi han mente han ville fungere dårlig sammen med Hans Petter Aarseth. At han deretter takket ja til å være leder av valgkomiteen, forklarer han med at det var eneste måten å ta luven av enhver spekulasjon om et senere comeback.

– Har lederen av Legeforeningens valgkomité en maktposisjon?

– Helt klart. Valgkomiteens forslag til Legeforeningens politiske ledelse er et sterkt signal, svarer Reiten.

Hvem blir Legeforeningens neste president, og hvem får plass i sentralstyret? Kåre Reiten vokter valgkomiteens «dream team» som en dyrebar skatt. Foto I. Høie

Under Kåre Reitens ledelse har valgkomiteen ønsket å spille en aktiv rolle for å finne frem til ny ledelse av Den norske lægeförening. Dette har falt enkelte tungt for brystet (1–3).

– Tradisjonelt har valgkomiteen i stor grad bare lyttet til stemningen blant medlemmene og plukket ut de foreslåtte kandidater som er mest populære. Vi tenker i tillegg selv, og går ut og spør etter gode kandidater, både til presidentvervet og til sentralstyret. Vår ambisjon og vårt mandat er å skaffe et best mulig styre for Legeforeningen. Det gjør vi gjennom å lytte til hva medlemmene sier. Vi har lang erfaring i foreningen, og tillater oss å se fremover på hvilke utfordringer Legeforeningen står overfor og legge kabalen deretter. Foreningen får ny president, ny generalsekretær og ny redaktør av Tidsskriftet, og det er ikke så dumt med fornyelser på mange plan. Det er mye grundig og godt arbeid som gjøres her, men det er langt mellom nye løsninger, mener Reiten.

– Vi er ikke ute etter ros for å ha foreslått et godt lag, legger han til.

– Vårt forslag kan raderes ut ved benkeforslag, og det er i grunnen helt greit. Det betyr at vi har vekket landsstyret til debatt om hvem som skal sitte på toppen i foreningen.

Også sammensetningen av denne valgkomiteen er blitt kritisert, fordi både Reiten og Bente Kristin Johansen var på samme «parti» ved forrige valg, ved at de støttet samme presidentkandidat. Reiten forstår dem som kritiserer. – Men dette er også god, gammeldags maktkamp og valg er ikke alltid en pen prosess, legger han til. – Er du glad for at Grethe Aasved ikke er kandidat til presidentvervet?

– Jeg er ikke glad for at hun er ute, men det ville ikke ha vært enkelt for denne valgkomiteen å fremme henne som presidentkandidat, erkjenner han.

Mange føringer

Ideelt sett skal sentralstyret speile hele medlemsmassen i Legeforeningen, og fylkesavdelingene burde derfor være mer sentrale. Men når kabalen legges, blir det i praksis likevel tatt mye hensyn til yrkesforeningene.

– Valget i Legeforeningen er en kamp som i stor grad er preget av de tunge yrkesforeningene. Det er nesten alltid slik at «kjøttvekten» blir avgjørende, og derfor er det opplagt at Norsk overlegeforening (Of), Yngre legers forening (Ylf) og Alment praktiserende lægers forening (Aplf) er representert i sentralstyret. Spørsmålet er med hvor mange? Man må prøve å få inn representanter for de mindre yrkesforeningene også, synes Reiten.

– Hva er styrende for hvem valgkomiteen foreslår?

– I tillegg til den enkeltes egnethet, er det avhengig av hvilke saker som er aktuelle nå og i årene fremover. Men i alle sentralstyreperioder kommer det opp saker som krever betydelig innsats og som man ikke kunne forutse på forhånd. Etter mitt syn er det vesentlig med en viss form for utskifting. Hvis man sitter for lenge i et styre, kan man ende opp med å bli styrt av andre krefter, for eksempel sekretariatet. Min erfaring er at det stadig dukker opp positive overraskelser blant mer ukjente kandidater.

Kjønn og geografi er også variabler man må ta hensyn til. – Hvis man ønsker å ivareta distriktenes interesser, kan man ikke bare ha inn folk som bor i trikkeavstand fra Legenes hus, samt en og annen slenger fra Bergen eller Stavanger. Vi vil prøve å ivareta den geografiske dimensjonen, dog ikke slik at vi ikke får et slagkraftig sentralstyre, sier Reiten. – Personlig skulle jeg ønske at fylkesavdelingene var mer aktive, og at de kunne legge større føringer på hvem man ønsker valgt. Dette har valgkomiteen også signalisert utad.

Det er ikke lett å finne en god president til Den norske lægeforening, skal vi tro valgkomiteens leder. Det er mange hensyn å ta. – Leger er akademiske av seg, og vil at alt skal være korrekt og dekkende til enhver tid. Legeforeningen utgjør et konservativt, omstendelig system. Presidenten skal fungere politisk med føringer fra medlemmene, i forhold til sekretariatet, og utad, både i forhold til medier og politikere. Det er umulig å finne én kandidat som dekker alt dette, men vi vil finne den vi tror vil gjøre det best, sier Reiten.

– Bente Mikkelsen og Hans Kristian Bakke er lansert som presidentkandidater. Har du flere i ermet?

Vi får latter og avvergende hoderisting i retur. – Men regnestykket er enkelt. Hvis Aplf har én kandidat og Of én, så blir spørsmålet hva gjør da Ylf? Jeg tror valget kan bli spennende. Du må huske at vi skal velge en president som trolig blir sittende i seks år.

— fakta —

- Kåre Reiten, født 23.2. 1955 i Molde
- Cand.med. i Trondheim 1981, spesialist i allmenmedisin 1988
- Leder Rogaland legeforening 1992–93
- Medlem av landsstyret 1992–99
- Leder Alment praktiserende lægers forening 1994–95
- Medlem av sentralstyret 1996–99
- Leder av valgkomiteen 1999–2001

Prinsipiell fastlegemotstander

Det sies om Kåre Reiten at han er en mann med meningers mot som ikke går av veien for å ta mindre populære standpunkter. Merittlisten vitner om at han trives med å ha ledelse og makt, og den tilsier også at han er et arbeidsjern med stor arbeidskapasitet, noe som bekreftes fra flere hold.

I Stavanger har allmennlegen kone, en hjemmeboende tenåring og egen praksis med en pasientliste av den riktig lange sorten. Han har likevel tid til å snøre på seg joggeskoene såpass ofte at han henger med i svingene når Oslo Halvmaraton går av stabelen. Mindre politisk korrekt er nok den lett bulende overleppen som gir assosiasjoner til svenske ishockeyspillere. Og ganske riktig: Under samtalens løp fiskes en svart snusdåse opp av lommen.

– Det verste er at snus er blitt sunt, prøver han seg. – Det er i alle fall ikke så helsefarlig som man har trodd, så advarselen på boksen må fjernes.

Reitens fastlegepraksis er velorganisert og innbringende, men han er ingen tilhenger av fastlegeordningen. – Jeg er hovedsakelig motstander på grunn av et prinsipielt politisk standpunkt, selv om ordningen nok er positiv for min praksis og økonomi. Ordningen, med sin begrensning av det frie legevalg, er etter mitt syn også i utakt med tidsånden. Man skal ikke se bort fra at det vil bli endringer i fastlegeordningen, med det politiske landskap vi har i dag, spår Reiten.

Etter hans syn, kjørte Legeforeningen seg inn i en blindgate ved kun å jobbe mot ett mål, fastlegeordningen, i stedet for å videreutvikle den primærhelsetjenesten man hadde.

– Prosessen sier litt om Legeforeningen som et tungt tankskip som har problemer med å skifte kurs. Det har med hele organisasjonen å gjøre. Når vi ser fremover, må vi i større grad forvente raske endringer i politiske saker. Det krever at Legeforeningens ledelse er dynamisk og ser muligheter og ikke er låst i vedtak som ble gjort for flere år siden, mener han.

Fremtid i politikken?

Romsdalingen vokste opp i et politisk preget hjem, og da er det kanskje ikke annet å vente enn at politikk fenger. Faren var ord-

fører for Senterpartiet i Misund, og storebror Eivind var både fiskeriminister og olje- og energiminister for samme parti på 1980-tallet.

Kåre Reiten går egne politiske veier og har i år meldt seg inn i Høyre, hvor han er blitt mer aktivt med på lokalt plan. Etter eget utsagn er vervet som leder av valgkomiteen den siste tjenesten han gjør for Legeforeningen. Han utelukker absolutt ikke muligheten for at han vil takke ja til en partipolitisk utfordring.

– Egentlig har jeg alltid vært mer politisk enn faglig interessert. Det kunne ha vært artig, men hvis jeg engasjerer meg, må jeg ha mulighet til å få utrettet noe og det må være lystbetont. Jeg er blitt mer og mer opptatt av at man har det kjekt når man holder på med noe, svarer Kåre Reiten.

Så hvem vet, kanskje vi ser ham med portefølje før vi aner det?

– Ingrid M. Høie, *Tidsskriftet*
ingrid.hoie@legeforeningen.no

Litteratur

1. Husom N. Legeforeningen på stedet hvil. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2000; 120: 3332.
2. Næss HP, Halvorsen B. Valgkomiteen. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2001; 121: 108–9.
3. Næss HP. Valgkomiteen igjen. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2001; 121: 366.